

Ombudsman prošetřil zneškodňování havárie na Trkmance, v postupu ČIŽP neshledal chyby

13.12.2024 - | Česká inspekce životního prostředí

Během požáru galvanovny do Trkmanky unikly hasební vody a závadné látky. Ve vodním toku bylo naměřeno extrémně vysoké pH. Takto alkalické vody s obsahem dalších závadných látek mají velmi závažný vliv na kvalitu vody a život v řece. Zasažených bylo přibližně 40 km Trkmanky ze Žďánic po soutok s Dyjí, k němuž se kontaminace dostala po šesti dnech od havárie. Inspektoři brněnského oblastního inspektorátu ve spolupráci s Hasičským záchranným sborem ČR, pracovníky státního podniku Povodí Moravy, vodoprávními úřady Hodonín, Hustopeče a Břeclav monitorovali postup kontaminace, konzultovali možné způsoby zastavení jejího šíření a odebírali vzorky vod. Havárii, která byla řešena od 9. června 2023, se hasiči, inspektoři a zaměstnanci uvedených institucí nepřetržitě věnovali několik následujících dní. uvedl ředitel ČIŽP Petr Bejček.

Řízení prací při zneškodňování havárie na vodách dle stávající právní úpravy přísluší vodoprávnímu úřadu, při zasažení území s působností více vodoprávních úřadů pak krajskému úřadu. „Z podkladů, které mám k dispozici, lze dle mého názoru dovodit, že v případě havárie na vodním toku Trkmanka řídila práce při zneškodňování havárie Česká inspekce životního prostředí...Inspekce vyjela k místu události poté, co obdržela oznámení o požáru galvanovny na linku služební pohotovosti. Učinila tak přesto, že její přítomnost HZS v té době ještě nevyžadoval,“ uvedl ombudsman ve své zprávě s tím, že přenechání prací na inspekci ze strany příslušného vodoprávního úřadu bylo zřejmě způsobeno nejasnostmi ve vodním zákoně. Novelu havarijní vyhlášky, resp. vydání metodického pokynu, který zpřesní postupy při zneškodňování havárií, nyní připravuje Ministerstvo životního prostředí.

Inspektoři ČIŽP se při haváriích na vodách řídí metodikou, kde je mimo jiné specifikováno, v jakých situacích mají povinnost k havárii vyjet: například, vyžádá-li si jejich přítomnost příslušný vodoprávní úřad či jiný subjekt, nebo pokud lze předpokládat, že se jedná o havárii s významným dopadem na kvalitu podzemních či povrchových vod. Pro takové situace je má havarijní služba k dispozici služební vozidlo vybavené pro odběr vzorků. Inspektoři drží havarijní připravenost 24 hodin denně včetně víkendů i státních svátků na deseti oblastních inspektorátech po celé ČR. Každý inspektor držící havarijní připravenost je pravidelně proškolen.

V roce 2023 bylo do centrální evidence havárií, kterou ČIŽP vede, zapsáno 237 událostí. V 82 případech se inspektoři ČIŽP aktivně podíleli na jejich šetření, mezi nejvýznamnější z nich patří právě únik závadných látek a hasebních vod do Trkmanky způsobená požárem galvanovny ve Žďánicích.

<https://www.cizp.cz/aktuality/ombudsman-prosetril-zneskodnovani-havarie-na-trkmance-v-postupu-ci-zp-neshledal-chyby>